

EITEM AR YR AGENDA: 7

PWYLLGOR ARCHWILIO AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

14 Medi 2015

DATGANIAD O GYFRIFON 2014-15

Adroddiad gan Ken Finch, Trysorydd i'r Awdurdod

Diben yr Adroddiad

- 1 Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno'r Datganiad o Gyfrifon archwiliedig am 2014-15 a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol i'r Aelodau.
- 2 Mae'r Pwyllgor Archwilio wedi cael y dasg o sicrhau bod yr adroddiadau ariannol wedi eu harchwilio'n effeithiol, ac yn seiliedig ar eu canfyddiadau, cyflwyno argymhellion i'r Awdurdod Tân ac Achub.

Gwybodaeth

- 3 Yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Diwygio) (Cymru) 2010 mae'n ofynnol i'r cyfrifon archwiliedig gael eu cymeradwyo gan yr Aelodau erbyn 30 Medi.
- 4 Mae hefyd yn ofynnol i'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol gael ei gyflwyno i'r Aelodau gyda'r Datganiad o Gyfrifon, a chynhwyswyd y rhain fel atodiad i'r cyfrifon. Lluniwyd y datganiad yn unol â'r egwyddorion sydd yn y fframwaith 'Delivering Good Governance in Local Government' a gyhoeddwyd gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) a Chymdeithas Prif Weithredwyr Awdurdodau Lleol (SOLACE), a chraffodd y Pwyllgor Archwilio arno cyn iddo gael ei gymeradwyo gan yr Awdurdod Tân ac Achub ar 15 Mehefin 2015.

- 5 Cyflwynwyd adroddiad i'r Aelodau ar berfformiad ariannol am 2014-15, ac roedd hwnnw'n nodi'r gwariant gwirioneddol am y flwyddyn o'i gymharu â'r gyllideb, a cheisiwyd cymeradwyaeth yr Aelodau i neilltuo arian o'r tanwariant i nifer o Gronfeydd wrth gefn a Darpariaethau. Pasiwyd y trafodion hyn yn y cyfrifon, ac mae'r manylion am y rheini ar gael ar dudalen 32 a 33. Craffodd y Pwyllgor Archwilio ar yr adroddiad hwn hefyd cyn iddo gael ei gymeradwyo gan yr Awdurdod Tân ac Achub ar 15 Mehefin 2015.

Cronfeydd wrth Gefn

- 6 Mae'r cronfeydd defnyddadwy yn cynnwys y Gronfa Gyffredinol, Cronfeydd a Glustnodwyd ac Incwm Grant a ddygwyd ymlaen o'r flwyddyn flaenorol. Gall yr Awdurdod ddefnyddio'r cronfeydd hyn i ariannu gwariant yn y blynyddoedd i ddod. Nid oes modd troi'r cronfeydd anefnyddadwy yn arian parod, ac maent yn cynnwys arian a neilltuwyd eisoes i ariannu gwariant; ailbrisiadau i adlewyrchu cynnydd yng ngwerth asedau; a'r Gronfa Bensiynau, sy'n gronfa ddiffygion.

Newidiadau wedi Archwilio

- 7 Mae'r cyfrifon bellach wedi cael eu harchwilio gan yr Archwilydd a benodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru, ac maent wedi eu diwygio yn unol â chanfyddiadau'r archwiliad.
- 8 Cafodd pob camdatganiad ei gywiro yn ystod yr archwiliad, ac nid oedd dim un yn ddigon sylweddol i adrodd yn ei gylch ar wahân. Roedd y rhain yn cynnwys nifer o newidiadau o ran cyflwyniad a rhifau, a dim un ohonynt yn cael effaith ar y Datganiad Cynhwysfawr o Incwm a Gwariant a'r Fantolen.

Argymhellion yr Archwiliad

- 9 I gydymffurfio â'r Cod Ymarfer argymhellir bod yr asedau'n cael eu hailbrisiu bob 5 mlynedd er mwyn sicrhau bod y gwerthoedd sy'n cael eu hadlewyrchu yn y Fantolen yn gyfredol ac yn adlewyrchu tueddiadau cyfredol y farchnad. Mae'r Awdurdod wedi mabwysiadu polisi o brisio eiddo ar ffurf rhaglen dreigl yn hytrach na chynnal prisiad llawn bob 5 mlynedd.

- 10 Yn anffodus ni chafodd pob eiddo ei brisio o fewn y cyfnod o 5 mlynedd. Roedd yr argymhelliad yn datgan y 'dylai'r Awdurdod adolygu'r polisi prisio presennol er mwyn sicrhau bod y dull o brisio eiddo, peiriannau a chyfarpar yn gyson â gofynion y Cod.' Cynigir argymell i'r Awdurdod Tân ac Achub newid y polisi ailbrisio ar gyfer Eiddo fel y bo ailbrisiad llawn yn cael ei gynnal bob 5 mlynedd, gyda'r ailbrisiad nesaf yn cael ei gynnal ar 1 Ebrill 2016.

Llythyr Sylwadau

- 11 Ynghlwm wrth yr adroddiad hwn, fel Atodiad 1, mae llythyr sylwadau sydd wedi ei gyfeirio at Swyddfa Archwilio Cymru a KPMG gan yr Awdurdod. Mae'n un o ofynion y Safonau Archwilio bod angen i KPMG gael sylwadau gan yr Awdurdod i gefnogi eu barn archwilio. Ceir manylion pellach yn y llythyr.

Argymhelliad

- 12 Gofynnir i'r Aelodau argymell fod yr Awdurdod Tân ac Achub yn:
- (i) cymeradwyo'r Datganiad o Gyfrifon archwiliatedig am 2014-15;
 - (ii) bod y polisi ar gyfer ailbrisio asedau'n cael ei newid fel y bo ailbrisiad llawn o'r eiddo yn cael ei gynnal bob 5 mlynedd;
 - (iii) nodi'r Llythyr Sylwadau.

Anthony Barrett
Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Eich Cyf/Your Ref:
Ein Cyf/Our Ref: SF/M27
Dyddiad/Date: 21 Medi 2015
Gofynner am/Ask for: S Forrest
Rhif Union/Direct Dial: 01492 576179

KPMG LLP
3 Assembly Square
Britannia Quay
Bae Caerdydd
CF10 4AX

Annwyl Foneddigion

Sylwadau ynghylch Datganiadau Ariannol 2014/15

Darperir y llythyr hwn mewn cysylltiad â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (gan gynnwys y rhan o'r Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol sy'n agored i archwiliad) a Chronfa Bensiwn y Diffoddwyr Tân am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2015 er diben mynegi barn ar eu gwirionedd a'u tegwch.

Rydym yn cadarnhau y gallwn, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, ac wedi gwneud ymholiadau yr ystyriwn yn ddigonol, wneud y sylwadau hyn i chi.

Sylwadau'r Rheolwyr

Cyfrifoldebau

Rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau o ran:

- llunio'r datganiadau ariannol yn unol â'r gofynion cyfreithiol a Chod Ymarfer Cyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2014-15; yn benodol, mae'r datganiadau ariannol yn rhoi golwg wir a theg yn unol â hwy; a
- dylunio, gweithredu, cynnal ac adolygu rheolaeth fewnol er mwyn atal a chanfod twyll a chamgymeriad.

Yr Wybodaeth a Ddarperir

Ar eich cyfer, rydym wedi darparu:

- mynediad llawn at:
 - yr holl wybodaeth yr ydym yn ymwybodol ei bod yn berthnasol ar gyfer paratoi'r datganiadau ariannol, megis llyfrau cyfrifon a'r ddogfennau i'w cefnogi, cofnodion cyfarfodydd a materion eraill;
 - gwybodaeth ychwanegol y gofynnwyd amdani gennym i ddiben yr archwiliad; a
 - mynediad dirwystr at staff yr oeddech yn tybio ei bod yn angenrheidiol cael tystiolaeth archwilio ganddynt.
- canlyniadau ein hasesiad o'r risg y gallai'r datganiadau ariannol fod wedi eu camddatgan yn sylweddol o ganlyniad i dwyll;
- ein gwybodaeth am dwyll neu amheuaeth o dwyll yr ydym yn ymwybodol ohonynt ac sy'n effeithio ar Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, ac sy'n ymwneud â'r:
 - rheolwyr;
 - gweithwyr sydd â rolau pwysig mewn rheolaeth fewnol; neu

- eraill lle gallai'r twyll gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol.
- ein gwybodaeth am unrhyw honiadau o dwyll, amheuaeth o dwyll, sy'n effeithio ar y datganiadau ariannol a fynegir gan weithwyr, cyn-weithwyr, rheoleiddwyr neu eraill;
- ein gwybodaeth am bob achos o anghydfurfiaeth â deddfau a rheoliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol;
- enw pob parti cysylltiedig a pherthynas pob parti cysylltiedig, ynghyd â'r trafodion yr ydym yn ymwybodol ohonynt.

Sylwadau ar y datganiad ariannol

Cofnodwyd yr holl drafodion, asedau ac ymrwymadau yn y cofnodion cyfrifyddu, ac maent yn cael eu hadlewyrchu yn y datganiadau ariannol.

Mae'r rhagdybiaethau sylweddol a ddefnyddiwyd wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn rhesymol, gan gynnwys y rhai a fesurwyd ar werth teg.

Rhodddwyd cyfrif priodol am y perthnasoedd â phartïon cysylltiedig, ynghyd â'r trafodion, a datgelwyd hwy.

Mae pob digwyddiad a fu wedi'r dyddiad adrodd, ac sy'n gofyn am addasu neu ddatgelu, wedi cael ei addasu neu ei ddatgelu.

Mae pob ymgyfreithiad hysbys gwirioneddol neu bosibl, ac y dylid ystyried ei effeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol, wedi cael ei ddatgelu i'r archwilydd, a rhodddwyd cyfrif amdano a'i ddatgelu yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Mae'r datganiadau ariannol yn rhydd o gamddatganiadau sylweddol, gan gynnwys hepgoriadau. Nid oes unrhyw gamddatganiadau archwilio heb eu cywiro.

Sylwadau gan Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Rydym yn cydnabod bod y sylwadau uchod, a wnaed gan y rheolwyr, wedi cael eu trafod gyda ni.

Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am baratoi datganiadau ariannol gwir a theg yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol. Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan Bwyllgor Archwilio Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru ar 21 Medi 2015.

Rydym yn cadarnhau ein bod wedi cymryd yr holl gamau y dylem eu cymryd er mwyn ein gwneud yn hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth berthnasol ar gyfer yr archwiliad ac i sefydlu ei bod wedi cael ei chyfathrebu â chi. Rydym yn cadarnhau, hyd y gwyddom, nad oes unrhyw wybodaeth berthnasol ar gyfer yr archwiliad nad ydych yn gwybod amdani.

Llofnodwyd gan:

Llofnodwyd gan:

**Cadeirydd yr Awdurdod
Dyddiad 21 Medi 2015**

**Trysorydd i'r Awdurdod
Dyddiad 21 Medi 2015**